

๐๑๖ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงาน ตามภารกิจของสถานศึกษา
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ของส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูป ของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิด โดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่งดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูก ลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริต ประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา จึงดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายของความเสี่ยง (Corruption Risk) ความเสี่ยงการทุจริต การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพตมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต (อ้างอิงจาก :คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS)ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท.)

การวิเคราะห์ความเสี่ยง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผล ต่อ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกัน ระหว่างนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์โครงสร้างองค์กร ภาวะการณ์แข่งขัน ทรัพยากรและ สภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/ กระบวนการ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการดำเนิน โครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือ เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่ สอดคล้องกับ ขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์การวางแผน การ ควบคุม และการจัดทำ รายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับ การ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การ ร่างสัญญาที่ไม่ ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการ เปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การ ควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคล นั้น รับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้ง เจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึง ผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กร ต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือ บริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้ บุคคลนั้นขาดการ ตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับ ประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความ เสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์ หรือ สภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาส ก่อให้เกิดหรือ นำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆมา ดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนท่าจำปาวิทยา

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนท่าจำปาวิทยา ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็น เหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความ รับผิดชอบ ไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาส การทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ การกระทำผิด วินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การให้หรือรับสินบนในแต่ละภารกิจของโรงเรียน

๒. เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม ป้องกันการเกิดการทุจริตหรือการเอื้อประโยชน์ โดยมิชอบ

๓. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์ โปร่งใส และรับผิดชอบ

๔. เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนสอดคล้องกับนโยบายด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของภาครัฐ

๕. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบงานให้มีความโปร่งใยิ่งขึ้นในอนาคต

๓. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพตติมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตาม กฎหมายอื่น

“ประพตติมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่จตุมุ่งหมายควบคุมดูแลการเก็บรักษา หรือการใช้เงิน หรือทรัพย์สิน ของแผ่นดิน

๒. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจ ให้กระทำการ หรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคา และอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ

ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างงาน หรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคล และผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะ และผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ “ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของ รัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรม หรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

ส่วนที่ ๒
การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน
ของโรงเรียนท่าจำปาวิทยา

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน ๒ ประเด็น คือ ๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และ จัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมิน ความเสี่ยง เสี่ยงต่อการทุจริต หรือ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรง ของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนด เกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	มูลค่าความเสียหาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกในการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกในการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดย พิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)ของ ความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัด ระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการ จัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับ ความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสี สัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิณซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการ ควบคุม ความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง (๕)	สูง (๑๐)	สูงมาก (๑๕)	สูงมาก (๒๐)	สูงมาก (๒๕)
๔	ปานกลาง (๔)	ปานกลาง (๘)	สูง (๑๒)	สูงมาก (๑๖)	สูงมาก (๒๐)
๓	ต่ำ (๓)	ปานกลาง (๖)	สูง (๙)	สูง (๑๒)	สูงมาก (๑๕)
๒	ต่ำ (๒)	ปานกลาง (๔)	ปานกลาง (๖)	ปานกลาง (๘)	สูง (๑๐)
๑	ต่ำ (๑)	ต่ำ (๓)	ต่ำ (๓)	ปานกลาง (๔)	ปานกลาง (๕)

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๒ ประเด็น คือ ๑) การจัดซื้อจัดจ้าง ๒) การบริหารงานบุคคล จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง และ การบริหารพัสดุ	๑. ด้านสาธารณูปโภค มากกว่างบประมาณที่ได้รับ เช่น การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปามากขึ้น ทำให้มีค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น ๒. การจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ขายผู้รับจ้างรายเดิมซ้ำ ๆ และ สถานที่ตั้งของโรงเรียนมีร้านค้าหรือผู้ประกอบการจำกัด ๓. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ได้ตรวจเช็คพัสดุจริง หรือตรวจรับไม่ครบถ้วน ตามรายการ/รายละเอียดของ TOR ๔. เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง หรือ ประวิง เวลาเพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง ๕. พักเกิดการสูญหาย ไม่ครบตามจำนวน ที่มีอยู่	๒	๒	๔
๒	การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้งโยกย้าย	๑. ระเบียบการลา เช่น บุคลากรไม่ปฏิบัติตามระเบียบการลา และ บุคลากรเบียดบังเวลาราชการไปใช้ส่วนตัว ๒. คณะกรรมการการสรรหาคัดเลือก/โยกย้ายหรือผู้มีอำนาจอนุมัติอาจมีการรับ สินบน หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ทำให้ผลการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง	๒	๑	๒

ขั้นตอนที่ ๓ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
 ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
 ประเด็นที่ ๑. การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง (โอกาสx ผลกระทบ)	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ	
			ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓				
			ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย		
๑. ด้านสาธารณูปโภค มากกว่า งบประมาณที่ได้รับ เช่น การใช้ไฟฟ้า และน้ำประปามาก ขึ้น ทำให้มี ค่าใช้จ่าย สาธารณูปโภค เพิ่มขึ้น	กำหนดมาตรการการใช้ไฟฟ้าและ น้ำประปาให้ข้าราชการครูบุคลากร นักเรียน ปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด พร้อม ทบทวนและประเมินความเสี่ยงด้าน สาธารณูปโภคเป็นประจำ เพื่อปรับ มาตรการให้ทันสถานการณ์	๒ x ๒ = ๔	←————→										นายรพีภัทร บุญสว่าง กลุ่ม บริหารงาน การเงินและ พัสดุ
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง กับผู้ขายผู้รับจ้าง รายเดิมซ้ำ ๆ และ สถานที่ตั้งของ โรงเรียนมีร้านค้า หรือผู้ประกอบการ จำกัด	เพิ่มทางเลือกผู้ขาย (สำรวจผู้ขายใหม่, ใช้ระบบ e-GP) สร้างความโปร่งใส (มี คณะกรรมการ, เปิดเผยข้อมูล) ลดการ พึ่งพาผู้ขายรายเดียว (แบ่งงาน, ไม่ต่อ สัญญาอัตโนมัติ) เตรียมแผนสำรอง (มีผู้ขายทางเลือก, สัญญายืดหยุ่น)		←									→	นายสุรกิจ รังสี กลุ่มบริหารงาน การเงิน และ พัสดุ

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง (โอกาสx ผลกระทบ)	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
			ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๑			
			ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	
๓. คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ ไม่ได้ ตรวจเช็คพัสดุจริง หรือตรวจรับไม่ ครบถ้วน ตาม รายการ/ รายละเอียดของ TOR	จัดทำแบบตรวจรับพัสดุ ระบุ รายการ ตามคุณลักษณะที่กำหนดใน TOR		←							→	นายสุรกิจ รังสี กลุ่มบริหารงาน การเงิน และ พัสดุ	
๔. เอื้อประโยชน์ต่อผู้ รับจ้าง หรือประวิง เวลาเพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์จากผู้ รับจ้าง	กำหนดรูปแบบ แนวทาง ขั้นตอน และ หลักเกณฑ์สำหรับการดำเนินการ จัดหาพัสดุที่ชัดเจนให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ ปฏิบัติทราบเพื่อลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานให้เกิดความรวดเร็วถูกต้อง และเป็นธรรม					←	→				นายรุ่งเพชร ส่งเสริม กลุ่มบริหารงาน การเงิน และ พัสดุ	
๕. พัสตุดเกิดการสูญ หาย ไม่ครบตาม จำนวน ที่มีอยู่	จัดทำทะเบียนคุม โดยระบุ รายละเอียดให้ชัดเจน โดยระบุผู้ ครอบครองครุภัณฑ์และกำหนดให้สิ้น ปีมีการส่งมอบครุภัณฑ์ เพื่อตรวจ สภาพ การคงอยู่ การเสียหาย ต่อไป		←								→	นายรุ่งเพชร ส่งเสริม กลุ่มบริหารงาน การเงิน และ พัสดุ

ประเด็นที่ ๒. การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง (โอกาสx ผลกระทบ)	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
			ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			
			ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	
๑. ระเบียบการลา เช่น บุคลากรไม่ปฏิบัติตามระเบียบการลา และบุคลากรเบียดบังเวลาราชการไปใช้ส่วนตัว	ปลูกจิตสำนึกให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แสดงเจตนาและนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการเสียสละ รักองค์กร	๒ x ๑ = ๒										นางสาวณิชกร จูรีมาศ กลุ่มบริหารงานบุคคล
๒. คณะกรรมการการสรรหาคัดเลือก/โยกย้ายหรือผู้มีอำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบนหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ทำให้ผลการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มี	ปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรม คุณธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ทุกคน											นางสาวณิชกร จูรีมาศ กลุ่มบริหารงานบุคคล

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานของโรงเรียนท่า
จำปาวิทยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยง

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา กำหนดความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติจำนวน ๒ ประเด็น หลัก ดังนี้ ๑. การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ ๒. การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และ ผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตาราง ความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการ ก่อน

๒. ระดับความเสี่ยง

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ	๒	๒	๔	ปานกลาง (Medium)
๒	การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย	๒	๑	๒	ต่ำ (Low)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

Risk Score					
โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕					
๔					
๓					
๒	ต่ำ (๒)	ปานกลาง (๔)			
๑					

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับ ความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ	ลำดับ ๑ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)
การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย	ลำดับ ๒ (ต่ำ = ๒ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๒ ระดับ คือ เสี่ยงสูงมาก และ ปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โรงเรียนท่าจำปาวิทยา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มี มาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	-
เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงและมี มาตรการ ลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-
ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ
ต่ำ (Low)	เฝ้าระวัง ติดตามความเสี่ยง	การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย

๓. วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประเด็นที่ ๑. การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ

๑. ด้านสาธารณูปโภค มากกว่างบประมาณที่ได้รับ เช่น การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปามากขึ้น ทำให้มีค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น
๒. การจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ขายผู้รับจ้างรายเดิมซ้ำ ๆ และ สถานที่ตั้งของโรงเรียนมีร้านค้าหรือผู้ประกอบการ จำกัด
๓. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ได้ ตรวจเช็คพัสดุจริง หรือตรวจรับไม่ครบถ้วน ตามรายการ/รายละเอียดของ TOR
๔. เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง หรือประวิง เวลาเพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง
๕. พัสดุเกิดการสูญหาย ไม่ครบตามจำนวน ที่มีอยู่

ประเด็นที่ ๒. การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย

๑. ระเบียบการลา เช่น บุคลากรไม่ปฏิบัติตามระเบียบการลา และบุคลากรเบียดบังเวลาราชการไปใช้ส่วนตัว
๒. คณะกรรมการการสรรหาคัดเลือก/ โยกย้ายหรือผู้มีอำนาจอนุมัติอาจมีการรับสินบน หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ทำให้ผลการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่ไม่มี

๒. ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ	๒	๒	๔	ปานกลาง (Medium)
๒	การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย	๒	๑	๒	ต่ำ (Low)

๓. การดำเนินการโดยใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นที่ ๑. การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ

- กำหนดมาตรการการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้ข้าราชการครูบุคลากร นักเรียน ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด พร้อมทบทวนและประเมินความเสี่ยงด้านสาธารณสุขเป็นประจำ เพื่อปรับมาตรการให้ทันสถานการณ์การจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ขายผู้รับจ้างรายเดิมซ้ำ ๆ และสถานที่ตั้งของโรงเรียนมีร้านค้าหรือผู้ประกอบการ จำกัด
- เพิ่มทางเลือกผู้ขาย (สำรวจผู้ขายใหม่, ใช้ระบบ e-GP) สร้างความโปร่งใส (มีคณะกรรมการ, เปิดเผยข้อมูล) ลดการพึ่งพาผู้ขายรายเดียว (แบ่งงาน, ไม่ต่อสัญญาอัตโนมัติ)
- จัดทำแบบตรวจรับพัสดุ ระบุ รายการตามคุณลักษณะที่กำหนดใน TOR
- กำหนดรูปแบบ แนวทาง ขั้นตอน และหลักเกณฑ์สำหรับการดำเนินการ จัดหาพัสดุที่ชัดเจนให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ ปฏิบัติทราบเพื่อลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม
- จัดทำทะเบียนคุม โดยระบุ รายละเอียดให้ชัดเจน โดยระบุผู้ ครอบครองครุภัณฑ์และกำหนดให้สิ้น ปีมีการส่งมอบครุภัณฑ์ เพื่อตรวจ สภาพ การคงอยู่ การเสียหาย ต่อไป

ประเด็นที่ ๒. การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย

- ปลูกจิตสำนึกให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แสดงเจตนาและนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการเสียสละ รักองค์กร
- ปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรม คุณธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ทุกคน

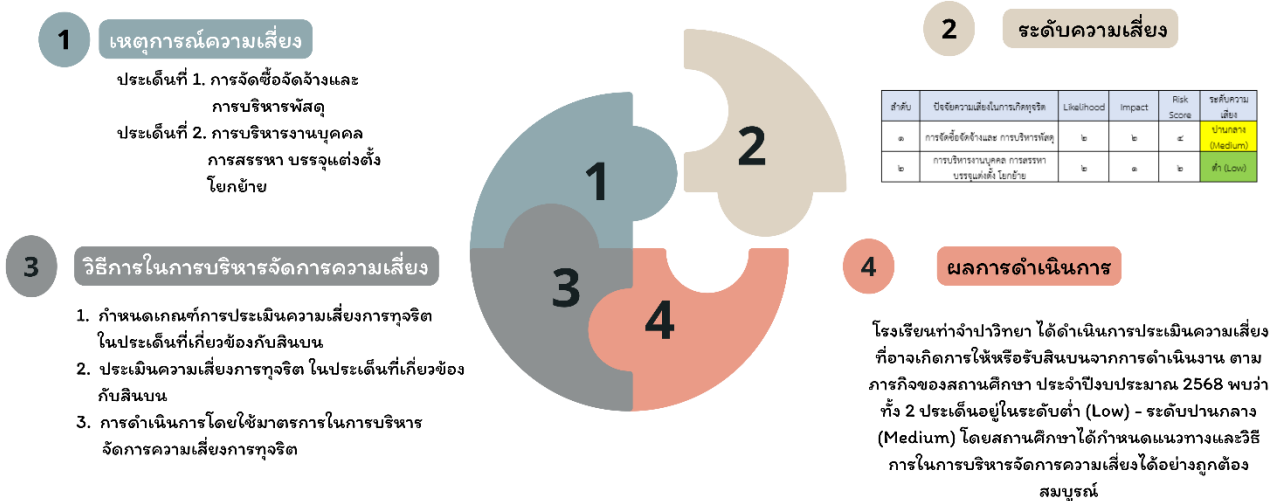
๔. ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

จากการกำหนดความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติจำนวน ๒ ประเด็นหลัก พบว่า ประเด็นที่ ๑. การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ มีระดับความเสี่ยง อยู่ในระดับปานกลาง (Medium) ซึ่งเป็นอยู่ในระดับยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง ซึ่งทางโรงเรียนท่าจำปาวิทยาได้ กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

ประเด็นที่ ๒. การบริหารงานบุคคล การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย มีระดับความเสี่ยง อยู่ในระดับต่ำ (Low) ซึ่งเป็นอยู่ในระดับเฝ้าระวัง ติดตามความเสี่ยงซึ่งทางโรงเรียนท่าจำปาวิทยาได้กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

สรุปได้ว่า โรงเรียนท่าจำปาวิทยา ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ พบว่าทั้ง ๒ ประเด็นอยู่ในระดับต่ำ (Low) - ระดับปานกลาง (Medium) โดยสถานศึกษาได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2568

ภาคผนวก

โรงเรียนท่าจำปาวิทยาได้มีการประชุมวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การให้หรือรับสินบนของโรงเรียน โดยมีมาตรการควบคุมภายใน ป้องกันการเกิดการทุจริตหรือการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบ

โรงเรียนท่าจำปาวิทยามีการเน้นวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์ โปร่งใส และรับผิดชอบ โดยยึดหลัก
“STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต”

โรงเรียนท่าจำปาวิทยามีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายคุณธรรมและความโปร่งใสของภาครัฐ

โรงเรียนท่าจำปาวิทยามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ป้องกันการเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้างหรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง